No. 1379

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 1 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van den feestdag van *Allerheiligen*, zal *de Tijd* morgen avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 31 October.

Wij beschouwden (in ons N° 1375) ons tijdsgewricht als gelijkende op een sterk gebouwd ligchaam, dat worstelt tegen ingedrongene giftstoffen. De ziekte van onzen tijd bleek te zijn een treurig erfdeel van vorige, aan wijsheid schrale dagen, die bij het wegnemen van den wortel des gezags en der zeden, in de plaats daarvan, gevolgelijk opstand en zedeloosheid voorbereidden. Hoe daartegen Duitschland jammert, en genezing wenscht, is gebleken in de aangehaalde »*Stemmen*": bij Jezus Christus alléén. De smachtende drift naar verlossing zal dáár even als overal klimmen, tevens met de ziekte des lijdenden menschdoms.

De zegepraal zelve der filosofie en der ontkenning van Christus, werd reeds in de vorige eeuw de aanvang van 's Heeren wraak op de booze magten; het bedrogen menschdom begon weder uit te zien naar Hem, dien men nimmer had moeten verlaten. Zigtbaarder echter werd zulks, toen na het verslaan der nog alles bedreigende revolutie de groote Magten van Europa in deze eeuw voor geheel de wereld zich bij eene plegtige akte verbonden, om hunne staatkunde steeds te zullen rigten naar het Evangelie van* Jezus Christus. Dan, de volkomenheid der overwinning, welke Hij zich zal verschaffen, en de geprangde menschheid Hem gaat aanbieden, is zij te verwachten in Katholijken of in niet-Katholijken zin? Is zij in den laatsten zin nog mogelijk?

Gelijk het weerlicht een in den duister verborgen voorwerp doet onderscheiden, zoo lichten eenige uitboezemingen de twijfelaars toe in de oplossing van dat vraagstuk; — een gil uit den afgrond maakt hen opmerkzaam, dat het voortaan, welligt zeer spoedig, den Protestanten niet meer vergund zal worden Christus te erkennen zóó als hunne voorouders — aangezien de vele *denkenden* dit niet toelaten.

De uitboezemingen zijn die van de Gravin Hahn-Hahn, van den Revd. Allies en meerderen.

De kreet is die, welke opging tegen D°. Doedes.

Als wij beide overwegen, blijkt het zonneklaar, dat de erkenning van Christus, zoo als de Katholijken Hem aanbidden, meer en meer behoefte wordt voor het menschdom, en geene erkenning van Gods Zoon meer bij de Protestanten mogelijk is. Daarmede is de vraag van waar de genezing of van waar de dood zal komen, opgelost.

De Gravin, als zij ons verhaalt wat bij haar omging, doet ons *haren* blik kennen als gerigt op Hem, die in tegenstelling der magtelooze Goden der volken, reeds vroeg te midden zijns volks zijne aanbiddelijke tegenwoordigheid had gevestigd in de Ark en in den Tempel, en later nog in de kerken der Christenen; God, om te worden aangebeden; offer, om te heiligen; zelf verreezen en omstuwd van Heiligen, eenmaal sterflijk als wij, thans vereenzelvigt met Christus, en biddende met ons. — Bij dien God en in dat gezelschap vindt de aanbiddende en smeekende ziel, rust en verkwikking; want ook zij is hier op aarde eene zwerveling, en haar vaderland is in den Hemel, bij haren God. Dit verklaart ons hoe, na lange, droevige en angstige tijden, het beeld van Christus zich luistervoller aan den mensch vertoont; want, dan beseft hij de betrekkelijke waarde van dit leven, dat lijden met zich voert, en wel verdiensten belooft, maar geene genieting. Menigeen zoo door geluk en eer begoocheld als of hij voor lijden en dood ontrefbaar ware, is door de harde beproeving der jaren, sedert de zegepraal der revolutie, tot eene andere overtuiging, tot volkomene bekeering gekomen. En Christus bevredigt de ziel niet volkomen, dan waar Hij zóó gekend, vereerd en aangeroepen wordt, als de Katholijke Kerk zulks doet; — dáár slechts is Hij onder de zijnen en zijn zij rondom Hem! — Dáár ook vervult Hij al hunne verlangens, zooveel dit leven toelaat.

Zulks openbaart zich eveneens in het werk van den Revd. Allies, door hem geschreven toen hij nog Protestant was. Op zijne reize door Frankrijk erkende hij Emmanuël, God met den mensch, in de eerdienst der Katholijken, en niet bij zijne vorige geloofsgenooten.

Maar er is meer. De opstand, die eerst Christus zijne plaats in de Kerk op den Stoel van Petrus betwist heeft, duldt thans stellig geen Christus meer. De Protestanten mogen hem thans niet meer bezitten. De Duitsche filosofie heeft slag geleverd en eene rampvolle overwinning behaald. Groningen wint veld; en de *denkenden* verbieden eene andere voorstelling van den Persoon van Christus, dan als een *Wijze*. Als een *Wijze!* Zijn die *denkenden*, welligt nog wijzer? Zij, die *denkenden*, die onze steden en provincien vervullen! O zoek de verloochening van Christus niet langer ten jare 1793 of 1848, in Frankrijk. Neen; de Duitsche Klopstock mag reeds niet langer de »onsterfelijke ziele doen zingen van den Verlosser der menschen"; de Bijbel, het zij met of zonder verklaring, wordt ook hier te lande aan rafels geplukt, Jehovah en zijne wonderen er uit gescheurd, Abrahams geloof bespot met de voorzeggingen die Herodes en de Synagoog deden sidderen, om — de eerzucht te streelen der *denkenden!* dier nieuwe verwerpers van den eenigen hoeksteen, die bij den Heiden het woord Gods, dat zij zeggen te verspreiden, verlagen beneden eenen Almanak; want deze wijst *onfeilbaar* de tijden aan. — O Vaderland! moest daarom den landsheer de gehoorzaamheid opgezegd, de tachtigjarige krijg gestreden, het Dordtsche juk gesmeed worden! Brave, gemoedelijke Protestanten, die nog teert op de gezonde sappen van vorige dagen, dat erfdeel van 't aloude Katholicismus, siddert gij niet voor uwe kinderen! Welken Verlosser, welke zedeleer, welke deugden zal men hun vergunnen, als de smeltende voorraad verbruikt zal zijn van de traditie, die in uwe huisgezinnen, meer dan de weifelende leer, de regel uwer deugden en daden is? Eerlang zal voor u, veel minder voor uwe kinderen, de Verlosser niet bestaan, dien uwe vaderen vereerden; en is er dan behoefte (en deze zal komen) aan den Christus, waar dan toch zal Hij, naar uwe leer, te vinden zijn? — Wie onder u zal Hem aanwijzen? — Uwe hoogleeraren, of uwe door hen gevormde Leeraren? — Maar zeide men voor jaren niet reeds, dat aan de Leidsche Hoogeschool zich nog maar één Professor volgens de oude orthodoxie bevond?

Wat zal er gebeuren, als de stellingen die Europa in vuur en vlam hebben gezet, en het van geloof en gezag beroofde Frankrijk tot een gruwel der menschheid maakten, bandeloos zich blijven verspreiden over de maatschappij, den volken geen anderen waarborg aanbiedende dan de deugden en de wijsheid der *denkenden*, en de luimen van Satrapen, dwingelanden als zij jeugdig zich baden in overvloed en leven, ijzerharde tyrannen als lijden of nakende dood hun aanwezen bitter maken? — En toch, wat staat nog ook ons vaderland te wachten, tenzij Christus meer en meer erkend worde? O dat het de Duitsche »*Stemmen*" niet verloren, late, gaan in den wind!

Een der vraagstukken, welke op dit oogenblik, bij het vaststellen van hun reglement van orde, in de meeste gemeenteraden besproken worden, is, of zij hunne werkzaamheden, ja of neen, met een *gemeenschappelijk gebed* zullen aanvangen.

De vraag is, naar 't ons schijnt, meer ingewikkeld, dan moeijelijk te beantwoorden.

Wanneer in den gemeenteraad alleen zitting hebben belijders van dezelfde godsdienst, dan verzet er zich niets tegen, dat de zitting van den raad door een gemeenschappelijk en luider stemme uitgesproken gebed geopend wordt. Met het dan gebezigde gebeds-formulier zullen allen kunnen instemmen, daar het niets kwetsends zal inhouden voor het godsdienstig gevoel der aanwezige raadsleden.

Anders staat het echter met de zaak geschapen, waar de raadsleden belijders zijn van verschillende godsdienstige gezindheden, waar, èn Protestanten èn Israëliten, èn Katholijken om dezelfde groene tafel vereenigd zijn.

Wordt dáár een *gemeenschappelijk* gebed ten hemel gezonden, dan kan het niet anders, of daardoor zal veler godsdienstig gevoel gekrenkt worden.

Vangt het gebed niet aan, en wordt het niet besloten met het teeken des H. Kruises, dan zullen de katholijke raadsleden zich teregt in de verwaarloozing der gebruikelijke eigenaardigheden van hunne Godsvereering beleedigd gevoelen.

Vangt het gebed wel aan en wordt het wel besloten met het teeken des H. Kruises, dan zullen de onkatholijke raadsleden, de protestantsche niet minder dan de israëlitische, daardoor geërgerd worden.

Wordt in het *gemeenschappelijk* gebed de aanbiddelijke naam des Heilands, voor welken alle knieën moeten buigen, die in den hemel, op de aarde en onder de aarde zijn, eerbiediglijk, als betaamt, gehuldigd, — aan hoevelen, buiten de katholijke en de orthodox-gereformeerde raadsleden, zal dit niet tot ergernis strekken!

Wordt, daarentegen, de naam des God-Menschen in het *gemeenschappelijk* gebed verzwegen, en wordt het gebeds-formulier gecalqueerd op de modellen, door het algemeen Christendom in overheerschend gebruik gebragt, waarmede Heidenen en Turken bijna vrede zouden kunnen hebben, — wordt in dat geval niet te kort gedaan aan hetgeen wij, als belijders van Jezus Christus, verschuldigd zijn, en wordt daardoor de toch alreeds met den dag toenemende overheersching van een onchristelijk Deïsmus niet in de hand gewerkt?

Om al deze redenen, waaraan nog verscheidene andere zouden kunnen toegevoegd worden, houden wij het voor gepast in zoodanige gemeenteraden, waarin belijders van verschillende godsdienstige gezindheden zitting hebben, het *gemeenschappelijk gebed* achterwege te laten.

Doch, omdat wij in zoodanige gemeenteraden het *gemeenschappelijk gebed* voor ongepast houden, daarom willen wij echter niet zeggen, dat het gebed bij den aanvang der werkzaamheden zou moeten buitengesloten zijn. IJdel en meestentijds meer schadelijk dan nuttig is 't, wat wij doen, tenzij God bij onzen arbeid voorzit.

Wijl evenwel door raadsleden van verschillende godsdienstige gezindheid Gods heilige naam op onderscheidene wijzen vereerd en ingeroepen wordt, daarom zouden wij, voor ons, het wenschelijk achten, dat elk voor zich gelegenheid had bij den aanvang der werkzaamheden zijne ziel hemelwaarts te verheffen en, in een oogenblik van algemeene stilte, Gods geest over zich af te smeeken. Elk raadslid zou dit op zijne eigene gebruikelijke wijze kunnen doen en zóó zou vermeden worden, dat iemands godsdienstig gevoel, naar aanleiding van eene heilige akte als die des gebeds is, gekrenkt werd. Een woord van aanmaning van den voorzitter des raads zou voldoende zijn om eene korte, tot het gebed vereischte eerbiedige stilte te weeg te brengen; en mogten er dan raadsleden zijn, die het bidden beneden hunne hoogheid achten, — welnu deze zullen dan wel, om den wille hunner ambtgenooten, dit korte oogenblik van stilte willen eerbiedigen.

Tot onze niet geringe bevreemding ontmoeten wij in de *Kamper Courant* van gisteren het artikel, dat wij hier onder laten volgen. Ook wij onthouden ons van alle aanmerkingen, en zijn verlangend te weten wat tot opheldering van het allerzonderlingst in dit artikel medegedeelde feit in het midden zal gebragt worden van wege de bevoegde autoriteiten, hetzij van wege den minister van justitie, hetzij van wege de kommissie van administratie der cellulaire gevangenis, hetzij van wege het hoofdbestuur van het genootschap tot zedelijke verbetering, welk laatste in zoo hooge mate, zelfs ten nadeele van het penitentiaire systeem, door het gouvernement begunstigd en gepriviligieerd is geworden. Het artikel luidt aldus:

»Het zij aan uw veelgelezen en nuttig blad voorbehouden, de eerste te zijn om het Nederlandsche publiek bekend te maken met eene nieuwe wijze van toepassing van het stelsel van eenzame opsluiting der gevangenen, waarvan onlangs hier ter stede door den Heer W. H. Suringar de proef is genomen in de cellulaire gevangenis bij de Leidsche poort. In hoeverre door die spiksplinternieuwe wijze van toepassing van het stelsel, aan het stelsel zelf de bodem wordt ingeslagen, wensch ik in het midden te laten. Dit te beslissen, verblijve aan meer bevoegden. Hunne roeping is het, ons thans in te lichten omtrent de vereenigbaarheid van *eenzame*

opsluiting met *zamenkomsten in eene gemeenschappelijke gezelschapskamer.* Ons, oningewijden, zou het toeschijnen, dat zulke gemeenschappelijke zamenkomsten met eenzame opsluiting niet zamen kunnen gaan; dat, waar zij plaats hebben, de ergst mogelijke inbreuk wordt gemaakt op het systeem van eenzame opsluiting; dat zulke zamenkomsten te huis behooren in het hier te lande volstrekt afgekeurde Auburnsche, maar zeker niet in het Pennsylvanische stelsel; dat, wanneer zulke zamenkomsten in de cellulaire gevangenis ingevoerd worden, het dan dood-jammer is dat zooveel tonnen gouds aan den opbouw der nieuwe gevangenis te koste zijn gelegd; dat wij het dan mogelijk zeer goed hadden kunnen doen met de eenigzins verbeterde gevangenis op den Heiligenweg; doch, nog eens, wij willen al deze punten niet uitmaken, en schorten liever ons oordeel op, tot dat de bevoegde mannen zich daaromtrent zullen verklaard hebben, of althans, tot dat de *Commissie van administratie der cellulaire gevangenis* zoowel als het *Hoofdbestuur van het genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen*, van welke beide achtbare ligchamen de heer W. H. Suringar een der invloedrijkste leden is en zonder welker voorkennis en goedkeuring die nieuwe toepassing van het systeem van eenzame opsluiting toch wel niet zal geschied zijn, tot dat zij, zeggen wij, ons dienaangaande die inlichtingen zullen gegeven hebben, welke wij van hen verwachten en waarop wij meenen aanspraak te mogen maken.

»Ik begrijp, mijnheer de Redacteur, dat gij verlangend zijt te weten welke uitbreiding of welke wijziging, met een woord, welke nieuwe toepassing aan het stelsel van eenzame opsluiting dan toch wel hier ter stede gegeven is geworden. Ik zal uw billijk verlangen niet langer onbevredigd laten en ga thans, zonder verdere morgenspraak, over tot de gewigtige mededeeling, welke door middel van uw blad ter kennis van Nederland en zelfs van gansch Europa verdient gebragt te worden.

»Ziehier dan wat geschied is, en zie het u medegedeeld in al zijne naakte en onopgesmukte waarheid.

»In de cellulaire gevangenis zijn onlangs al de mannelijke gevangenen, uit hunne cellen, waar zij onderling geene de minste gemeenschap hebben, overgebragt naar eene gemeenschappelijke kamer, waar zij gelegenheid hadden zich van aangezigt tot aangezigt te leeren kennen en onderling een vriendschappelijk woordje te wisselen. Daar wachtte hen het genoegen, op eene humoristische toespraak van den heer W. H. Suringar onthaald te worden, die hen wees op den noodlottigen invloed van het gebruik van sterken drank, op het nut der volstrekte onthouding van dat ziele-gift, en die eindigde met hen ten dringendste uit te noodigen, om, bij het verlaten der gevangenis, leden te worden van het kostelijk en boven allen lof verheven *Afschaffings-Genootschap*. De gevangenen waren door die toespraak zeer *bewogen*. Uit één mond beloofden zij allen, met krachtigen en ruwen nadruk, aan den heer Suringar, dat zij, bij het verlaten der gevangenis, niets haastiger te doen zouden hebben dan zich als ijverige *Afschaffers* te kenmerken. Onder luide hoezee's en voetgetrappel en »leve Suringar," liep de vergadering ten einde en ging zij uiteen, doch niet dan nadat de gevangenen zich als goede kameraden de hand gedrukt en zich een hartelijk »tot weerzien" hadden — toegefluisterd.

»Ziedaar, mijnheer de Redacteur, het naakte feit, als men het noemt. Ik herhaal nogmaals dat ik mij van alle oordeel over dit feit wensch te onthouden. Ik meende er slechts de algemeene opmerkzaamheid op te moeten vestigen, ten einde deswege de gevoelens van bevoegde beoordeelaren uit te lokken, die te minder in gebreke mogen blijven het publiek te dien opzigte te dienen van consideratie en advies, naarmate het feit opmerkelijker is in de geschiedboeken van het cellulaire systeem, en naarmate de heer Suringar-zelf èn te Francfort op het penitentiaire congres èn bij de behandeling van ons eigen strafwetboek in het jaar 1847 zich als een ijveriger bestrijder van alle voorgestelde exceptien op den regel der eenzame opsluiting heeft onderscheiden." ***

De goede oud-Hoogleeraar Siegenbeek, »'t spellersbaasjen", die het Bilderdijk maar niet naar den zin kon maken, zegt, (in den *Konst- en Letterbode*, 17 Okt., bl. 242—250) ter gelegenheid eener recensie (?) van het XIIIe Dl. der *Geschiedenis des Vaderlands*, dat het betoog, waarin Bilderdijk aan Filips het regt toekent om zijne »Nederlandsche onderdanen als oproermakers te beschouwen en te behandelen", misschien »IN EENE VLAAG VAN IJLHOOFDIGHEID IS OPGESTELD". Dit schijnt hem een aannemelijke weg, om »*dit echt Jezuitisch gevoelen*" van Bilderdijk te verklaren. Dát zegt de stokoude Siegenbeek; zóó vast zitten hartstogt en vooroordeel geworteld in den boezem der mannen, welke onder eene vroegere orde van zaken zijn opgevoed, dat zij aan den rand van het graf nog zulke taal durven uitstooten.

De *Times* laakt grootelijks den toon van de nota van Lord Palmerston den 18 Augustus ll. aan de Napelsche regering; zij noemt die onkoffelijk, verbitterend, uittartend en in staat om geheel onnoodig den vrede te verbreken. De nota die de regering der Beide Sicilien in antwoord hierop heeft ingediend, en die gisteren is medegedeeld, is daarentegen gesteld op dien waardigen toon, welke het beleedigd gevoel der eigenwaarde in de pen geeft. Het trotsche Albion, dat met zooveel verachting nederziet op den aan stoffelijke krachten veel zwakkeren staat van Napels, zou gaarne die mogendheid dwingen, zelf den dam omver te halen dien hij met zoo veel zorg heeft opgeworpen tegen den stroom der alverwoestende horden van het Italiaansche socialismus; Engeland zou gaarne zien, gelijk nog heden blijkt uit een zoogenaamd schrijven van Napels aan de *Times*, dat het bestuur van Koning Ferdinand toegaf aan den raad van den ridder Ramirez, een vriend van Engeland, die thans naar Italie afgezonden wordt, aan den raad namelijk om eene bijna geheele amnistie aan alle staatsmisdadigers te verleenen, de strafwetboeken te verscheuren, de poorten der gevangenissen te openen, en het land alzoo met een drom van gevaarlijke personen te vervullen, die de geheele maatschappelijke orde dreigen het onderste boven te keeren. Dit wil, dit eischt met luide kreeten de onzinnige, helsche politiek van Lord Palmerston, die niet nalaat openlijk zijn spijt te betuigen dat een koningrijk, hetwelk uit een schiereiland en een eiland bestaat, niet beter zijn belang beseft, dat het zich durft verzetten tegen de eischen van de eerste zeemogendheid der wereld!

Intusschen het antwoord der Napelsche regering is waardig. Zij verklaart aan geen van Engelands eischen te kunnen toegeven alvorens het groot proces van 15 Mei afgeloopen zal wezen, en de lasteringen tegen den troon en het gouvernement verspreid, openlijk zullen gelogenstraft zijn.

De Britsche gezant te Napels, Sir W. Temple is, zegt men, voornemens zijn ontslag te nemen, omdat hij het gedrag van Lord Palmerston jegens de regering der Beide Siciliën *afkeurt.*

Men leest in de *Spectateur de Génève*:

»De *Genevois*, het dagblad der meest protestantsche fraktie van de behoudsgezinde partij, maakt de volgende cijfers openbaar, ontleend aan de statistiek van Zwitserland door den Bondsraad Franscini:

»»De bevolking van het kanton bestond in 1837 uit 36,666 Protestanten en 22,000 Katholijken; in 1850 uit 34,212 Protestanten en 29 764 Katholijken, de vreemdelingen daaronder niet begrepen.

»»De bevolking der *stad* bestond in 1837 uit 21,730 Protestanten en 6,200 Katholijken; en in 1850 uit 20,255 Protestanten en 8,717 Katholijken, de vreemdelingen daaronder niet begrepen.

»»Hieruit volgt, dat de protestantsche bevolking van het *kanton* in het bedoelde tijdsverloop van 13 jaren, met 2452 zielen verminderd, en de katholijke bevolking met 7764 zielen vermeerderd is; — terwijl in de *stad* alleen de protestantsche bevolking met 1485 zielen is verminderd, en de Katholijken hun zielental met 2507 hebben zien vermeerderen.

»»Wat de *Vreemdelingen* betreft, blijkt nog uit die statistieken, dat er in 1837 in het kanton 20,510 aanwezig waren, en dat in 1850 dit getal tot 24,186 geklommen was, zijnde een aanwas van 3,676 vreemdelingen op hun reeds al te aanzienlijk getal.

»»Het valt niet moeijelijk uit zulk een staat van zaken deze gevolgtrekkingen te maken:

»»Het systeem, waaronder wij leven, brengt het Protestantismus ten onder, — en geeft de palm der overwinning aan het ultramontanismus. Nog slechts eenige weinige jaren, en de Protestanten zullen de minderheid uitmaken in hun eigen land, en zij zullen gedwongen zijn al de gevolgen van dien toestand te ondergaan. Het protestantsche Rome zal een tweede katholijke Rome worden; en zulks hetzij ten gevolge van de laauwe regering, waaronder wij thans leven, hetzij ten gevolge van de »Ultramontaansche propaganda," ondersteund door de plaatselijke comité's die in ons land gevormd zijn, en waarover wij reeds vroeger gehandeld hebben in ons nommer van 26 Julij ll.""

»Nu volgt er een scherpe uitval tegen James Fazy, die de vreemdelingen en de Katholijken begunstigt, ten nadeele der protestantsche inboorlingen, waarbij de auteur van het artikel meent te moeten voegen eene betuiging van verdraagzaamheid, welke een karaktertrek moet heten bij de meesten onzer Protestanten:

»»Men wachte zich echter wel van te gelooven, dat de overwegingen die wij hier hebben gemaakt, voortkomen uit een bekrompen of onverdraagzamen geest. Onze verdraagzaamheid in het godsdienstige is zoo uitgebreid als mogelijk is, maar wij kunnen het niet zonder smart aanzien, dat ons bestuur in handen valt niet van Katholijken, maar van het »hof van Rome", van het ultramontaansche stelsel, hetgeen zeer onderscheiden is van het ware Christendom; immers wij weten volkomen welke de veranderlijke beginselen van dat hof zijn tegenover de Protestanten en bijzonderlijk tegenover Genève."

»Zulk eene taal mag te regt het toppunt van bespottelijkheid heeten, en toch vindt men een groot aantal lieden, die zich met zulke vizevazen de hersens krenken. De Katholijken nemen te Genève in getal toe, ten gevolge van de onwederstaanbare kracht der gebeurtenissen, en ten gevolge van een aantal redenen, waarvan de Protestanten alleen oorzaak zijn. In plaats van zich bedaard rekenschap af te vragen van de feiten, wil men veel liever de hartstogten opwinden, en de ongerijmdste geruchten tegen ons verspreiden. Wat denkt men dan toch in 's Hemels naam met zulk een spel te winnen?"

Tot wethouders zijn te Tilburg benoemd: de heeren A. van der Voort en J. H. A. Diepen, en daarna den eerste met den burgemeester, tot ambtenaren van den burgerlijken stand. Te Vlissingen zijn benoemd de heeren D. Uyttenhooven en J. C. Dutilh.

'sGRAVENHAGE, 30 Oct. De hooge raad der Nederlanden, kamer der burgelijke zaken, heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van de erfgenamen van wijlen Z. M. Koning Willem II, incidenteel verweerder, betreffende de door de incidenteele eischers opgeworpene wraking van een getuige bij gelegenheid van het getuigenverhoor, dat, ingevolge een vroeger arrest van den hoogen raad is gelast en heeft plaats gehad voor den raadsheer-commissaris Modderman. Dat getuigenverhoor had namelijk de strekking om te doen blijken, dat de heer de Kempenaer, gelijk hij beweerde, als mandataris van wijlen Koning Willem II diverse geldelijke verpligtingen jegens derden had op zich genomen. De raad alsnu op het opgeworpen incident in deze uitspraak doende heeft, ten aanzien van het regt, hoofdzakelijk overwogen dat volgens art. 1950, 3 lid, burg. wetboek, als getuige kan gewraakt worden, hij, die een dadelijk of zijdelingsch belang bij het geding heeft; dat de wet echter niet bepaald hebbende waarin dat belang bestaat, het oordeel daaromtrent aan den regter is overgelaten; dat nu de in deze gewraakte getuige wel het weerd heeft geen belanghebbende bij het geding te zijn als met de oorspronkelijke verweerders niets gemeen hebbende; dat evenwel in de opgave, gelijk de oorspronkelijke eischer dit zelf had gedaan, dat deze be[paald]elijk als mandataris van den overleden koning geldelijke verpligtingen jegens derden op zich heeft genomen, het gevolg heeft, dat die derden niet bloot als crediteuren van den oorspronkelijken eischer zijn aan te merken, die geheel vreemd aan het geding zijn, maar dat zij, ten gevolge dier verbindtenissen, regten kunnen uitoefenen; dat onder de zoodanigen de bedoelde getuige (Deschamps) moet worden gerangschikt, die derhalve, zoo al niet een dadelijk, immers een zijdelingsch belang bij de zaak moet geacht worden te hebben. Op deze gronden is de gedane wraking geldig verklaard en bevolen, dat de getuigenis van den heer Deschamps niet zal worden afgelegd, met de veroordeeling van den incidenteelen gedaagde in de kosten van dit incident.

— Sir E. Disbrowe, wiens overlijden op gisteren bereids gemeld is, vervulde sedert den 17 Maart 183[.] de betrekking van Britsch gezant bij het Nederlandsche hof. Zijne diplomatische ervaring en bekwaamheden waren bekend; hij was thans de oudste der vreemde gezanten te dezer stede. Voorkomend en minzaam van aard, toonde hij zich steeds een hulpvaardig vriend der armen. Zijn overlijden is zeer onverwacht.

PARAMARIBO, 22 Sept. In de afgeloopene en in het begin van deze maand heeft hier eene »influenza" (koorts met verkoudheid en zware hoofdpijn) geheerscht, die op weinige uitzonderingen na, een ieder heeft aangetast, en ten gevolge waarvan ook op de meeste plantaadjen de slaven het werk gedurende een paar weken hebben moeten staken, — terwijl de geele koorts, die sedert de maand Mei of Junij tot nu toe, met afwisselende hevigheid onder de schepelingen en het Europesche garnizoen heeft gewoed, thans zich ook bij de ingezetenen heeft vertoond en eenigen hunner ten grave heeft gesleept. — Dezelfde ziekte-verschijnselen hebben zich gedurende den loop van dit jaar in buitengewone mate voorgedaan op al de West-Indische eilanden en een groot gedeelte der vaste kust van Zuid-Amerika. (*Indier.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTE[N]

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Oct. Er is geen verandering in den stand gekomen. De dagbladen zijn reeds veel spaarzamer met hunne beoordeeling van het nieuwe kabinet; stellige beweringen, dadelijke logenstraffingen, vermoedens, beleedigingen links en regts, represailles, ziedaar de inhoud van de politieke pers op dit oogenblik. Zij gelijkt zelve op een chaos, en schijnt zich ten taak te hebben gesteld den toestand hoe langer hoe meer te verwikkelen.

De *Patrie* bevat het volgende: »Men leest in de *Constitutionnel*, dat de President in zijne boodschap den wensch zal te kennen geven, dat dadelijk de beslis[sing]

des lands door verkiezing van een President worde ingeroepen. Dit artikel heeft ter beurze eene daling van 30 centimes veroorzaakt. Wij meenen te kunnen verzekeren, dat de beweringen van den *Constitutionnel* ten eenen male onwaar zijn."

Het artikel van de *Constitutionnel* werd heden druk besproken, te meer daar Dr. Veron, door de *Patrie* gelogenstraft, zijne bewering niet volhoudt, hetgeen doet vermoeden dat hij erkent ongelijk te hebben gehad.

Uit de tegenwoordige verwarring zullen wij waarschijnlijk niet te redden zijn, voor dat de Boodschap van den President het programma zijner staatkunde zal aanwijzen.

— Heden morgen telde men reeds nagenoeg 600 afgevaardigden, welke te Parijs teruggekeerd waren. Te oordeelen naar dit getal, is het zeer waarschijnlijk, dat op aanstaanden Dingsdag bij de heropening der Wetgevende Vergadering de zitting vrij voltallig zal zijn.

— Men verzekert dat de heer Corbin bedankt heeft voor de hem, zonder zijne voorkennis opgedragen portefeuille van justitie.

— De heer Casabianca de zoon, is door zijn vader den minister benoemd tot kabinetschef bij het ministerie van landbouw en koophandel.

— De heer Crouseilhes, gewezen minister van openbaar onderwijs, is benoemd tot kommandeur van het legioen van eer. De heer Buffet, gewezen minister van landbouw en koophandel, is benoemd tot ridder dierzelfde orde.

— De gen. St. Arnaud, minister van oorlog, heeft in eene dagorde het leger tot pligtbetrachting en trouw aangespoord.

— De petitien voor de herziening der Constitutie komen weder in menigte bij de permanente Kommissie in.

— De heeren Wathipon, gerant en Leguevel redacteur van het dagblad *La Revolution*, zijn ieder veroordeeld tot 18 maanden gevangenis en 3000 francs boete, wegens het mededeelen van een artikel, waarin de heer Carlier in een hatelijk en verachtelijk daglicht werd gesteld.

— De heer Jahan, ambtenaar bij den staatsraad, is benoemd tot chef van het kabinet van het ministerie van openbare werken.

— Te Bourges zijn een groot aantal nieuwe gevangenen gearresteerd.

— De hertogin van Angoulême heeft haren neef Hendrik, Graaf van Chambord, tot haren universeelen erfgenaam benoemd.

— Heden is op St. Cloud eene dienst voor de hertogin van Angoulême gevierd. De President der Republiek woonde die bij.

— Bij een feest dat een rijk grondbezitter te Longpont voor zijne arbeiders had aangerigt, kregen twee bunner, die kaart speelden, twist, met het gevolg, dat de een den ander met een tinnen drinkkan een zoo geweldigen slag op het hoofd toebragt, dat hij levenloos ter aarde stortte. De hoog zwangere vrouw van den moordenaar werd daardoor zóó door schrik bevangen, dat zij nederzeeg en na ontijdig van een levenloos kind verlost te zijn, den geest gaf. De moordenaar bevindt zich in handen der justitie.

MADRID, 24 Oct. Heden is een ministerraad gehouden, na welks afloop het half-officieele blad *el Orden* verklaart, dat in den boezem van het ministerie de beste verstandhouding heerst en dus aan geene ministerieele krisis te denken valt.

ENGELAND.

LONDEN, 29 Oct. De komedie die in Engeland met Kossuth wordt gespeeld, levert vrij kluchtige passages op. Dingsdag had te Southampton het aangekondigd luisterrijk

gaa-schen opst
vrijheidsheld st
niet weinig
Dudley Stuart
van Southampt
kelijke toasten
dronken, word
gesteld op den
edelen Sultan,
(eene *douceur*
heeft in vrijhe
overstroomd va
rijksche huurli
en zijn waardi
de geregtighei
schermen.

Daarop volgd
volgens een op
maakte de lor
ontvangst die
welke de »laag
lafaard, wiens
schandartige bi
volgd werd tot
rige kroeg.

Kossuth ston
voering uit, e

integendeel ten allerzeerste door bevor-
ie geloofsformulieren drukken toch slechts
uit van een enkelen, waartegen dan weer
overtuigingen van andere verdienstelijke
r staan. Daardoor wordt diskussie uit-
st tot woordenstrijd aanleiding geeft en
de onverzoenbre tegenspraak aan het
ie zelfs de gemoedelijkste Protestanten
eld en van een gescheiden houdt. En
van aan de eenheid bevorderlijk te we-
e Stellingen, integendeel, als zoovele
, die tot de uiteenspatting en versnip-
Protestantismus bijdragen. Waar het
ontbreekt, wordt de anarchie door
de beste pogingen, in de hand gewerkt.
lingen-zelve van den heer Doedes wen-
vijgen te bewaren. Ze te bespreken,
n een dagblad dan aan wetenschappelijke
s proeve en ter karakteriseering van het
gen wij ons met de aanhaling van een
zeventig formulen, op welke alle wij
erking wenschen te maken, dat zij niet
eknoptheid en duidelijkheid en, ook uit
edelijk tot kontradiktoire opvatting kun-
even.
ling luidt aldus:
ng der Christelijke Kerk in de zestiende
k uit God, tot zijne eer in zijne kracht

malen had gezegd, over de vrijheid der volken en van hun handel; maar hij voegde er dit maal bij dat hij Protestantsch was van geboorte en uit overtuiging en — dat het Huis Habsburg altijd van jezuitisme is doortrokken geweest en dat hij de Jezuiten haatte.

Dit werd langen tijd luid toegejuicht; daarna volgde een groot aantal toasten van minder belang. De berigtgever schijnt er geen acht meer op te hebben kunnen slaan, maar zooveel is zeker dat de feestgenooten, wel verzadigd en vrij laat uit een zijn gegaan. Kossuth is naar Londen vertrokken.

Van eene ernstige zijde beschouwd draagt de ovatie die men in Engeland Kossuth aandoet, blijken van de grofste onbetamelijkheid jegens eene bevriende mogendheid als Oostenrijk.

— Gisteren heeft de Koningin op het kasteel van Windsor een kapittel der Bath-orde gehouden, en alstoen den luit.-kolonel William Reid, luit.-gouverneur van Malta, en den heer Richard Mayne, chef van de policie der hoofdstad, met het ridderteeken dier orde omhangen.

— De *Globe*, het orgaan van het ministerie, deelt een berigt uit Konstantinopel van den 12den dezer mede, inhoudende dat alle zwarigheden tegen de Egyptische spoorweg-onderneming uit den weg geruimd zijn.

— Van regeringswege is eene commissie benoemd om de verslagen van de jongste togten naar de Noordpoolzeeën tot opsporing van Sir John Franklin en zijne medgezellen, te onderzoeken en na te gaan of het raadzaam zou zijn, nogmaals eene expeditie met dat doel af te zenden, in welke rigting die expeditie zou moeten worden ondernomen, en eindelijk, of kapitein Austin, de bevelhebber der laatste expeditie, tot vervulling zijner taak alles wat hij kon en moest doen, heeft gedaan. Verscheiden dagbladen beweren namelijk, dat kapitein Austin te spoedig de nasporingen heeft opgegeven, en zich te zeer gehaast heeft om huiswaarts te keeren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 30 Oct. De geruchten betreffende de gewapende toerustingen der Duitsche mogendheden tegen de gebeurlijkheden van 1852 duren voort. Die toerustingen zijn echter niet zoo aanzienlijk als men ze wil doen voorkomen.

— In Wurtemberg wordt eene aanzienlijke vermindering van het leger voorbereid, welke tot eene bezuiniging van *f* 400,000 zal leiden. De commissie der Kamer heeft zich verklaard voor het herstel der lijfstraffen.

— Te Stokholm zijn den 16 Oct. drie hooggeplaatste militairen en een koopman in hechtenis genomen. Twee der eersten worden beschuldigd van verduistering eener som van *f* 320,000 ten nadeele van het leger; de beide anderen van medepligtigheid.

— Te Brunswijk is door eene dame een legaat gemaakt van 50,000 th. met het doel om aan eenige meisjes uit den middelstand een levenslang jaarlijksch inkomen van 40 th. te verzekeren.

— De *Börsenhalle* ontkent dat er onderhandeld wordt tusschen het tolverbond en Hamburg. De *Weser Zeitung* doet hetzelfde omtrent Bremen.

— Uit Straatsburg wordt medegedeeld, dat sedert eenigen tijd de politie een zeer waakzaam oog houdt op de vreemdelingen, die de Fransche grenzen passeren. Reizigers, wier passen niet in volkomen orde zijn, ontmoeten groote zwarigheden bij het betreden van het Fransche grondgebied.

— Ofschoon er thans in wijnen weinig speculatie bestaat, zijn dezelve toch aanmerkelijk in prijs gestegen. Bijzonder in Bourgondische wijnen worden goede zaken gedaan.

Men leest in de *Univers*:

»Wij hebben even als andere dagbladen de bekeering tot het Katholicismus gemeld van eene vereeniging van Puseyïstische vrouwen, door een Anglikaansch geestelijke, de Eerw. Bennet in zijne parochie gesticht. De naam van dien geestelijke heeft eene zekere vermaardheid gekregen door de worstelingen, die hij ter zake van zijn puseyïsmus met zijn bisschop had. Aangaande de bekeering van dat zevental geestelijke dochters, vernemen wij nog enkele bijzonderheden. De bisschop van Londen had den Eerw. Bennet aangespoord, om van zijne herderlijke bediening afstand te doen, en daar hij zich niet zeer haaste hieraan te voldoen, sloegen zijne gemeentenaren een anderen min zachten weg in. Zij noopten hem namelijk met *steenworpen* zijne parochie te verlaten. Te gelijkertijd werd hij verwijderd van zijne geestelijke dochters en de vervolgers twijfelden er niet aan, of die vrome schepsels zouden, eenmaal aan zijn bestuur onttrokken, van lieverlede het Puseyïsmus verlaten. Zij hebben zich daarin niet bedrogen. Die vrome zielen bleven niet puseyïst; maar zij werden katholijk. De steenworpen der Anglikanen hebben dus een geheel onverwachten uitslag gehad; de banden die hen te Londen wederhielden aldus verbroken zijnde, heeft de Eerw. Bennet zich naar Rome begeven, en men mag verwachten dat die reis voor hem niet zonder vrucht zal zijn.

»Met het plegen van zulke dadelijkheden benadeelen

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			30 OCT. 4½ u.	gebl.		31 OCT. 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	56⅞	56⅞	»	56 15/16	56 13/16
Dito Dito	3	»	66 5/16	66 11/16	»	66¾	
Dito Dito	4	»	87⅞	87 15/16	»	88	87 13/16
Dito Obligatien O. I.	4	»	87⅞		»		
Amortis. Syndic.	3½	»	88¼		»		
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»			»		
Aand. Holl. S. M.	»	»			»		
Obligatien	»	»			»		
BELGIE, Obligatien 1844	»	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	»			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv	»	»	46¼	46 5/16	»	46⅜	
FRANKRIJK, Obligatien	3	»	50⅝	50⅞	»	50 15/16	
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	»	13½	13 3/16	»	13¼	
Dito Dito »510	»	»	13¼	13 3/16	»	13 5/16	13 3/16
Dito Onbep. Stukken	»	»	13¼	13 3/16	»	13¼	
Dito	3	»	38	38	»	38 1/16	
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	34 9/16	34 9/16	»	34⅝	34 9/16
Coup. *Ardoins*	»	»	7¾	7⅝	»	7¾	
Passive		»	5 11/16	5 1/16	»	5⅛	
Fransche Uitgest.		»		5	»		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	»		33⅛	»		
Dito Dito	»	»	32¾	32¼	»	32 13/16	32⅞
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	104	104⅛	»	104¼	
Dito Dito 1828 en 1829	»	»		103	»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	94¼	94¼	»		
Dito	4½	»	99¾	99¼	»		
Dito bij *Hope*	4	»	87⅞	87½	»	87⅝	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»		87 3/16	»	87⅛	
Dito bij id. 5de Serie	4	»			»		
Cert. te Hamburg	5	»			»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	65	65⅛	»	65¼	
Cert. van dito	»	»	65	65¼	»		
POLEN, Aand. à fl. 500	»	»	149½		»		
Dito met Lot. » 300		»			»		
AMERIKA, Bank-Actiën		»	2⅞	2⅞	»	3 3/16	3⅛
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50		*f*			»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5	pCt.	70¾	70	»	70⅜	
Dito	2½	»	35½	35⅞	»		
Dito Nieuwe	2½	»	36⅛	36½	»		
Dito Nieuwe	5	»	77⅜	77½	»	77⅞	77½
Ween Bank bij *Goll en C°.*	»	»			»		
Dito	4	»	59	58¾	»		
Aand. met Loting fl. 500		*f*			»		
Nieuwe dito . . » 250		»			»		
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5	pCt.			»		
BRAZILIE te Londen 1824	5	»	88½		»		
Dito Leening 1843	5	»			»		
Dito £ 200		»			»		
PERU	4½	»			»		
MEXICO	5	»	24¼	24¼	»	24⅜	
VENEZUELA 6 pCt. nu	3	»		32⅞	»	33	33
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	»			»		
ECUADOR		»			»		
Grieken	5	»			»		

Over het geheel leverde onze fondsenmarkt weinig bijzonders op, alleenlijk waren Hollandsche en vooral 4 pCt. iets meer gevraagd; de vreemde soorten hebben geene noemenswaardige verandering ondergaan; de markt echter was daarin iets vaster.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56	Livorno	2/m.	*f* 38⅝
„	zigt	„ 56⅜	Napels	„	„ 79⅝
Bordeaux	2/m.	„ 55⅝	Petersburg	„	„ 1,82½
„	½/m.	„ 55⅞	Weenen	6/w.	„ 28
Madrid	3/m.	„ 243½	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 244½	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 241½	Hamburg	2/m.	„ 34⅞
Bilbao	„	„ 242½	„	zigt	„ 35 1/16
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,80
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,87½
Genua	2/m.	„ 46⅜	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49½; 5 pc. 95½; 1840, 5 pc. 98⅝; Spanje Ard. 5 pc. 13⅛; Binnenl. 3 pc. 34⅜; Coupons —; Rom. Leening 73⅜.

PARIJS, 29 Oct. Fransche 3 pc. 55,40; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 89,75; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Actien 2085,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. 99,25; Spanje, Buitenl. 3 pc. 38½; Binnenl. 3 pc. 35¾; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 960,—; 1849 —,—; 1851 —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 75½.

MADRID, 25 Oct. Spanje 3 pc. 36¼; Ardoins 5 pc. 15⅛; Uitg. Schuld 5⅞; Coupons 8.

LONDEN, 29 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 97⅝ a 97¾; Braz. 87 a 89; 1829/39 86 a 88; 1843 — a —; Den. 3 pc. 76 a 77; N. L. 5 pc. 101½ a 102; Ecuador 3 a 3½; Gren. 14 a 15; Uitgest. 3¼ a 3¾; Mexico 25⅝ a 26⅛; Peru 4 pc. 87½ a 88½; Uitgest. 41 a 42; Portugal 5 pc. 85 a 87; 4 pc. 33 a 34; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 101¾ a 102; Spanje 5 pc. 20⅛ a 20⅜; 3 pc. 38¾ a 39; Coupons — a —; Passive 5⅛ a 5¼; Holl. 2½ pc. 58⅜ a 58⅞; 4 pc. 89½ a 90; Venez. 33 a 34; Uitgest. 11 a 12.

WEENEN, 28 Oct. Met. 4½ pc. 81⅞; 5 pc. 92¼; Bank-Actien 1215.

BERLIJN, 29 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 88½; Loten 120¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Pools. 4 pc. 82¾; Loten fl. 200 19¼; id. fl. 300 115; id. fl. 500 85.

HAMBURG, 29 Oct. Rusl. Eng. Leen. 106⅜; Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 12¾; Binnenl. 3 pc. 32¾.

FRANKFORT, 29 Oct. Met. 5 pc. 73⅜; 4 pc. 58¾; 2½ pc. 38¼; Bank-Actien 1164; Darmst. Loten fl. 50 82¾; id.

28; Badensche Loten fl. 50 58⅞; id. fl. 35, 34⅞; Nassausche 25⅞; Holl. 2½ pc. 57⅜; Werk. Sch. 4 pc. 89¾; Sijndic. 3½ pc. 89¼

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 23,35	a 40	Pruissische . .	f	34⅝	a —
Napelsche	—,—	,, —	Spaansche	—,—		,, —
Div. in £St. . . .	11,80	,, —	Hamb. Russ. . .		36⅛	,, —
Eng. Russen . . .	—,—	,, —	Russ. in Z. R. .		36⅝	,, —
Fransche	56⅛	,, —	,, Pap. ,, .		—	,, —
Belgische	56⅛	,, —	Pools. in Fl. .		27¼	,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80	»	11,90
» Pistolen	» 9,50	»	9,60
Stukken van 20 Francs	» 9,40	»	9,50
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn .	11	à	11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	f 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,70
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 980	f —,—	à	—,—
» 900 » 700	» 104,50	»	105,—

Heeren commissarissen der societeit *Tot Nut des Obligatiehandels*, in overeenstemming met heeren commissarissen der *Nieuwe Handel-Societeit*, benevens het comité derzelve, zijn overeengekomen en hebben besloten dat, aangezien de nieuwe rentegevende Spaansche fondsen van af 1 Julij ll. 1 pc. rente dragen zullen, de Ardoins na 1 November aanstaande, met bijbetaling à 1 pc., sedert 1 Julij verhandeld zullen worden, en dat de coupon, 1 Mei 1851 vervallen geweest, afgesneden zal worden, terwijl de twee maanden rente, van 1 Mei tot 1 Julij, den houders der obligatien verbl. ven.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 30 Oct. Men verneemt den verkoop van 2316 k. Havana Suiker, aangevoerd per *Mary Smith*, tot geheimen prijs.

AMSTERDAM, 31 October.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De markt blijft vast, met zeer weinig verkoopers bij onveranderde prijzen.

SUIKER. *Ruwe.* Eergisteren zijn in veiling verkocht: 458 vaten *Surinaamsch* van f 20¾ tot f 25¼; 129 vaten *Nickerie* van f 21¾ tot f 23¾; benevens 190 kisten beschadigd *Bahia Moscovados* van f 14 tot f 21 en 17 kisten Wit van f 22½ tot f 24, welke prijzen al wederom eenige verlaging doen kenmerken. Het grootste gedeelte is voor uitvoer genomen, terwijl er nog enkele partijtjes *Surinaamsch* uit de hand in dezelfde verhouding zijn afgedaan.

Geraffineerd voor *uitvoer* kan men bij dadelijke levering iets lager koopen. *Crushed* N S R N°. 2 f 28½, N°. 3 f 27½; B K N°. 1 f 27¾. N°. 2 f 26¾; B en H N°. 1 f 27½, N°. 2 f 26½; S en T N°. 1 f 27½, N°. 2 f 26½, N°. 3 f 25½; W en Z en T en C f 25¾. *Kandij* daarentegen zeer gevraagd en weinig voorhanden.

In *consumtie* zijn de prijzen op onze voorgaande noteering aan te nemen.

SPECERIJEN. Over het algemeen stiller, echter niets anders dan met eenig avans op de veilingsprijzen te koop. *Sumatra Peper* tot 18½ cs. met zeer weinig afnemers.

GEDROOGDE FRUITEN. In dezelfde lustelooze toestand, bijzonder ordinaire jarige *Krenten*, waarvan eergisteren in veiling wederom 85 fusten van f 5¼ tot 10¾ verkocht zijn. — Van nieuwe *Zantische* is nog geen prijs gemaakt en zal de dezer dagen aangekomene lading weldra spoedig aan de markt komen.

RIJST. In de ongepelde soorten uit de eerste hand, zijn wij in deze week zonder omzettingen gebleven. — Gepeld gaat altijd nog bij kleine partijen goed van de hand; mooije gepelde Tafel zelfs tot f 10½ zeer gevraagd. *Carolina* in de goede soorten bijna opgeruimd.

TABAK. Van *Maryland* waren enkele invoerders meer genegen om te verkoopen, waardoor er dezer dagen ruim 300 vaten van diverse merken tot iets lagere prijzen omgezet zijn. — *Java* in de tweede hand met zeer veel vraag.

KATOEN prijshoudend, met terughoudende verkoopers.

HENNEP. Hiervan zijn in deze week verscheidene partijen uit de eerste hand afgedaan. De prijzen zijn nu als volgt: Riga rein f 58.60. uitschot f 56.58. Petersburger rein f 62½, halfrein f 52. Manilla f 80. Venetiaansch f 51 a 60.

HUIDEN. Van *Oost-Indische* zijn 1500 stuks *Java Runder* uit de eerste hand voor uitvoer verkocht, terwijl de te Rotterdam verkochte 2000 stuks ex *Talbot* voor hier zijn genomen. *Bengalsche* en *Calcutta* voor het binnenland meer gevraagd. *Inlandsche.* Gedroogde met goede aftrek en gezouten zonder handel, zoo ook *Kalfsvellen* waarvan zeer weinig afgaat.

VERFWAREN. *Java* Indigo. Hiervan is slechts één klein partijtje voor uitvoer genomen. De terughoudenheid der aanvoerders verhindert grootere omzettingen. *Cochenille* tot onveranderde prijzen met goeden aftrek. Verfhouten en Quercitron alleen maar bij kleinigheden te plaatsen. Voor Amekaansch bruin Harst wordt f 2½ E te vergeefs geboden. *Zwavel* tot voorgaande prijzen te koop. *Meekrap* onveranderd.

POTASCH. Petersburger *Casan* f 13½ in Entrepôt verkocht. Gisteren heeft men betaald voor nieuwe *Amerikaansche* eerste soort f 15½, de tweede soort is opgehouden tot f 14, de derde soort tot f 12½ B.

BANCA-TIN blijft voortdurend tot f 41 te koop.

STERKE DRANKEN. *Genever* eerste soort f 13½; tweede soort f 14½; *Moutwijn* 91 °/ₒ f 11½ a kontant.

VETWAREN. *Traan. Archangel* opgeruimd, alle andere soorten zonder handel, zoo ook *Talk* waarvan de omzettingen zich bepalen tot de tweede hand.

ANSJOVISCH flaauw.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 31 Oct. Roode Tarwe bij partijen iets hooger; Poolsche bij partij f 10 lager afgegeven; verkocht in Entr. 129 ℔ Rijn f 246; 130 ℔ dito f 250; in Cons.: 130 ℔ bonte Pools. f 275; 129 ℔ Waard en Groet f 230; 125 ℔ n. Vries. f 212.

Rogge stil; verkocht: 126 ℔ Pommer f 200.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 56½; Sept. 58; Oct. en Nov. 53 £. *Lijnzaad* flaauw; 108 ℔ Archangel f 282½; 108 ℔ Petersburger f 290. *Raapolie* op 6/w. f 30½; Vliegend f 29½; 1°. Mei ek. f 32¾; Sept. f 33¾; Oct. f 33¾; Nov. f 29¼; Dec. f 30. *Lijnolie* op 6/w. f 34¾; Vliegend f 33¾. *Hennepolie* op 6/w. f 37½; Vliegend f 36½.

SCHIEDAM, 30 Oct. Gerst. 131/2 ℔ Koersche f 160 6/w. — Moutwijn f 11,50; Jenever f 15,00; Amst. Proef f 16,25, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

DELFT, 30 Oct. Boter eerste kwaliteit f 39 a 43; tweede kwal. f 35 a 38.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 29 Oct. J. L. Loijd, Jenny Lind, Soerabaija. - R. Chapell, K. Z., Londen. - P. J. Nienhuis, Stad Enschede, Hull.

HELVOET, 29 Oct. J. Thomas, Princes Royal, Jaffa, l. v. Falm. - T. van der Borden, Fortuna, Villanova. - K. de Kok, Mentor, Archangel. - H. van der Laan, Hermanna, Bergen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 Oct. P. J. Haken, Bertha en Maria, Nizza. - H. H. Witt, Wilhelmina, Newcastle. - P. A. de Boer, Wynanda Lucretia, id. - H. G. Schreuder, Jantina Roelina, id. - W. van Duijn, de Hoop, Hull.

HELVOET, 30 Oct. J. W. Bergner, Macassar, Batavia. - J. R. Veenhuizen, Adriana, Kopenhagen.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

HAVANA, Zwaan, Spaanderman 285/4 k. Sigaren G. Schuurman en Zoon; 19 b. Tabak, Suermondt en Comp. 6 k. Sigaren, P. G. C. Hajenius, te Amsterdam; 31 b. Bast, Naupé en Wilde, te dito; 250 k. Suiker, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 31 October in lading naar:

Keulen	W. van Ooijen, Vrouw Maria.
,,	H. Kalfs, Coln N°. 17.
Mainz	B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Dusseldorp, Neus en Urdingen	W. van Woerkum, Jonge Hendrik.
Frankfort & Coblentz	A. Urmetser, Frankfort N°. 6.

AMSTERDAM, 31 October vertrokken naar:

Dusseldorp, Neus en Urdingen	W. van Stokkum, de Atlas.
Mainz	C. Bender, Mainz N°. 8.
Weesel	F. Henke, de Goede Gunst.

Rijnhoogte KEULEN 30 8 Oct. vt. 9 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 3 November, 's avonds ten vijf ure.

N°. 1. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Keizersgracht, N°. 3290.

2. De Suikerraffinaderij *den Otter*, twee Huizen en Erven benevens vaste en losse Gereedschappen, Rozengracht, N°. 2063 en 2064.

3. Een Huis, Achterhuis en Erve, (twee Erven breed), Kalverstraat, N°. 3308 en 3309.

4. Een Huis en Erve, Rokin, N°. 2179.

5. Een Huis, Achterhuis en Erve, O. Z. Voorburgwal, N°. 2038. } te zamen in slag.

6. Een Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, in de Engelsche Poort, N°. 2031.

7. Een dito, Prinsengracht, N°. 1925.

8. Een dito, hoek Bloemstraat en tweede Dwarsstraat, N°. 2681. } te zamen in slag.

9. Een dito, mitsgaders een ledig Erf, tweede Bloemdwarsstraat, N°. 2682.

10. Een dito, Rokin, N°. 3614.

11. Een Huis, Achterhuis en Erve, Kalverstraat, N°. 3349. } te zamen in slag.

12. Twee Huizen en Erven, Pijpenmarkt, in de Melkmeisjessteeg, N°. 3391 en 3392.

13. Een Huis, Achterhuis en Erve, Pijpenmarkt, N°. 3374.

14. Een Huis en Erve, Rozengracht, N°. 1938.

15. Een dito, Singel, N°. 5025.

16. Een Huis, Tuin en Erve, Weesperstraat, N°. 4579.

17. Een Huis en Erve, Looijersgracht, N°. 1.

18. Een dito, Reguliersgracht, N°. 5434.

19. Een gedeeltelijk afgebroken Huis en Erve, Pieterbrugsteeg, N°. 12.

20. Een Huis en Erve, derde Weteringdwarsstraat, N°. 4532.

21. Een dito, Leidsche Straat, N°. 3090.

22. Een dito, Kerkstraat, N°. 4120.

23. Een dito, Jonkerstraat, N°. 2915.

24. Een dito, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 3036.

25. Een dito, Rozenstraat, N°. 2133.

26. Een Pakhuis en Erve, Brouwersgracht, N°. 1565.

ADVERTENTIEN.

(1465) Bevallen van een ZOON, E. A. JANSSEN, geliefde Echtgenoot van TH. FR. VAN AERNSBERGEN.
NIJMEGEN, 28 October 1851.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en is bij zijne gewone correspondenten verkrijgbaar gesteld:

HET DERDE DEEL VAN DE
ALGEMEENE GESCHIEDENIS
TEN DIENSTE DER
KATHOLIJKE JEUGD,
DOOR
J. ANNEGARN.
Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.

De inhoud van dit deel is in vier tijdvakken verdeeld. Het eerste tijdvak is van de ontdekking van Amerika tot aan den Munsterschen vrede (156 jaren).

Het tweede tijdvak loopt van den Munsterschen vrede tot op de Fransche omwenteling (141 jaren).

Het derde tijdvak van de Fransche omwenteling tot op de bevrijding van Europa (24 jaren).

Het vierde tijdvak van de bevrijding van Europa tot op onze dagen, 1813—1851 (38 jaren).

De prijs van dit deel is f 1.10, het 2e deel kost 80 Cents. Het 1e deel is ter perse.

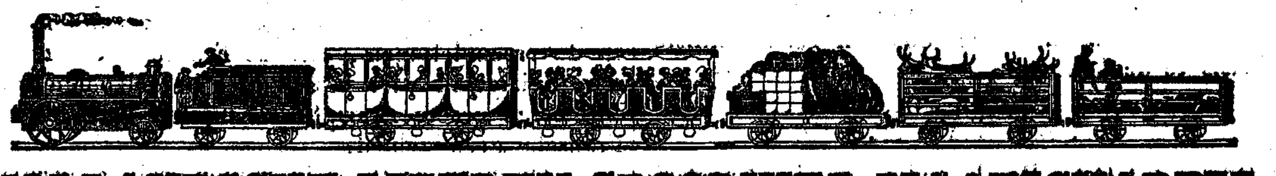

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

Winterdienst.

weinige jaren, en de Protestanten zullen de minderheid uitmaken in hun eigen land, en zij zullen gedwongen zijn al de gevolgen van dien toestand te ondergaan. Het protestantsche Rome zal een tweede katholijke Rome worden; en zulks hetzij ten gevolge van de laauwe regering, waaronder wij thans leven, hetzij ten gevolge van de »Ultramontaansche propaganda," ondersteund door de plaatselijke comite's die in ons land gevormd zijn, en waarover wij reeds vroeger gehandeld hebben in ons nommer van 26 Julij ll."

»Nu volgt er een scherpe uitval tegen James Fazy, die de vreemdelingen en de Katholijken begunstigt, ten nadeele der protestantsche inboorlingen, waarbij de auteur van het artikel meent te moeten voegen eene betuiging van verdraagzaamheid, welke een karaktertrek moet heten bij de meesten onzer Protestanten:

»»Men wachte zich echter wel van te gelooven, dat de overwegingen die wij hier hebben gemaakt, voortkomen uit een bekrompen of onverdraagzamen geest. Onze verdraagzaamheid in het godsdienstige is zoo uitgebreid als mogelijk is, maar wij kunnen het niet zonder smart aanzien, dat ons bestuur in handen valt niet van Katholijken, maar van het »hof van Rome", van het ultramontaansche stelsel, hetgeen zeer onderscheiden is van het ware Christendom; immers wij weten volkomen welke de veranderlijke beginselen van dat hof zijn tegenover de Protestanten en bijzonderlijk tegenover Geneve."

»Zulk eene taal mag te regt het toppunt van bespot-

taadjen de slaven het werk gedurende e
hebben moeten staken, — terwijl de gee
sedert de maand Mei of Junij tot nu toe
lende hevigheid onder de schepelingen en
garnizoen heeft gewoed, thans zich ook
tenen heeft vertoond en eenigen hunner
gesleept. — Dezelfde ziekte-verschijnsele
gedurende den loop van dit jaar in bui
voorgedaan op al de West-Indische eilan
gedeelte der vaste kust van Zuid-Amerik

BUITENLANDSCHE BE

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 Oct. Er is geen verande
stand gekomen. De dagbladen zijn reed
met hunne beoordeeling van het nieuwe
beweringen, dadelijke logenstraffingen
beleedigingen links en regts, represai
inhoud van de politieke pers op dit oo
lijkt zelve op een chaos, en schijnt
hebben gesteld den toestand hoe lang
verwikkelen.

De *Patrie* bevat het volgende: »N
Constitutionnel. dat de President in zij
wensch zal te kennen geven, dat dadel

AANMERKINGEN.

Op de *Halten*, welke met een zijn aangeduid, worden Reizigers opgenomen, voor zooveel er plaats in de Rijtuigen voorhanden is.

Op Zon- en Feestdagen zal aan de *Halten*, met uitzondering van die aan de *Hillegommerbeek*, met alle treinen worden opgehouden, voor zoo ver dit verlangd wordt.